

УДК 657.424

JEL classification: B 410 , D 200, G 300

О.С. Наконечна, к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів та кредиту,
Міжнародний університет фінансів

Ж.В. Устюгова, викладач, Київський коледж міського господарства Таврійського
Національного університету ім. В.І. Вернадського

І.В. Наконечний, аспірант, Міжнародний університет фінансів

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КЛАСИФІКАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

У статті на основі узагальнення основних теоретичних положень теорії інвестування виявлено відсутність чіткого та єдиного підходу до класифікації інвестиційних ресурсів підприємства. Враховуючи вказану проблематику, наведено визначення поняття «інвестиційні ресурси підприємства», окреслено основні сутнісні ознаки інвестиційних ресурсів. Подано узагальнену систему градації інвестиційних ресурсів підприємства, що включає поряд з традиційними класифікаційними ознаками і ряд додатково рекомендованих ознак (за обсягами формування, характером реалізації цілей підприємства, ступенем новизни та впровадження інновацій). Вказана система може бути використана в процесі стратегічного фінансового управління інвестиційними ресурсами на підприємстві, дозволить підвищити ефективність формування і прийняття рішень про доцільність вкладень в об'єкти реального і фінансового інвестування. Також наведено переваги та недоліки основних джерел формування інвестиційних ресурсів підприємства враховуючи характеристики зміни можливості їх використання в умовах кризи.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційні ресурси, кредит, лізинг, венчурне фінансування, державне фінансування.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Здійснення інвестиційної діяльності є необхідною умовою стабільного функціонування і розвитку підприємства. Однак збільшення масштабів інвестування без досягнення прийняттого рівня ефективності інвестиційних ресурсів не забезпечує отримання необхідного економічного результату. Визначальний вплив на ефективність інвестиційної діяльності підприємства має процес формування і використання його інвестиційних ресурсів. Особливо гостро стоїть питання вибору джерел фінансування інвестиційної діяльності. Саме пошук та ефективне використання інвестиційних ресурсів є запорукою успішної реалізації стратегії розвитку підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Процесу формування інвестиційних ресурсів підприємства, зокрема їх градації приділяли увагу як вітчизняні так і зарубіжні науковці. Серед них варто виділити праці таких як

Андріанова А.Ю., Барда В.С., Басова М.Г., Бланка І.О., Бочарова В.В., Брігхэма С., Бромвіча М., Валдайцева С.В., Воробьева П.В., Геєця В.М., Ерхардта М., Ігоніної Л.Л., Кейнса Дж., Ковалева В.В., Крейдич І.М., Майорової Т.В., Мильнікова В.В., Павлюченко В.М., Пересади А.А., Проннікової В.Ю., Черненко Л.В., Чумаченка М.Г., Шарпа У., Шапіро В.Д., Шеремета В.В., Шеряй К.І., Федулової Л.І. та інших. Незважаючи на високий рівень розроблення окресленої тематики недостатньо обґрунтованими залишаються питання градації інвестиційних ресурсів підприємства. Саме тому, обумовлено потребу в удосконаленні існуючих наукових підходів до класифікації інвестиційних ресурсів підприємств у сучасних умовах їх функціонування.

Постановка завдання із обґрунтуванням одержаних наукових результатів.

Метою статті є уточнення існуючих підходів до визначення поняття «інвестиційні ресурси підприємства», систематизація сутнісних ознак даної категорії, формування комплексної класифікації інвестиційних ресурсів, яка разом із традиційними ознаками містить і додаткові ознаки, що можуть бути використані в процесі

управління інвестиційними ресурсами підприємства. Акцентування уваги на перевагах та недоліках основних джерел формування інвестиційних ресурсів підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Вітчизняна теорія інвестування у своєму арсеналі має багато визначень поняття «інвестиційні ресурси підприємства». Найбільш точним та зваженим є визначення Бланка І.А, який під інвестиційними ресурсами підприємства розуміє форми капіталу, що залучаються господарюючим суб'єктом у об'єкти реального та фінансового інвестування [3]. Іншими словами – це сукупність економічних ресурсів, які використовує підприємство у своїй діяльності для досягнення основної мети інвестування [5].

Сутнісними ознаками інвестиційних ресурсів підприємства на думку Шеряй К.І. є те, що вони є об'єктами ринкових відносин, обертаються на інвестиційному ринку, повинні приносити як економічний так і соціальний ефект, є джерелом підприємницької діяльності, носіями фактору ризику та ліквідності, представляють собою об'єкт часової переваги (вибір об'єктів вкладення з різним рівнем прибутковості і, відповідно, різним терміном окупності) [11].

Різноманіття видів інвестиційних ресурсів підприємства обумовлює необхідність їх уточнення і виділення відповідних класифікаційних груп. Аналіз економічної літератури дозволив зробити висновок, про те, що відсутній цілий ряд загальноприйнятих класифікаційних ознак, а багато з існуючих є недосконалими.

Так, Бочаров В.В. та Ігоніна Л.Л. [6, 9] виділяють зовнішні та внутрішні інвестиційні ресурси підприємства. Зовнішні поділяють на залученні та позичені ресурси. Шеремет В.В., Павлюченко В.М., Шапіро В.Д. градують інвестиційні ресурси на рівні держави та господарюючого суб'єкта [3]. Мильніков В.В. до джерел формування інвестиційних ресурсів підприємства відносить: власні, залучені та запозичені кошти, бюджетні, позабюджетні ресурси та вкладення зарубіжних інвесторів. Дана класифікація досить актуальна для оцінки вартості підприємства [10].

Значна кількість авторів інвестиційні ресурси поділяють на 2 групи. Відповідно до першої групи інвестиційні ресурси ототожнюють з фінансовими. Щодо другої групи то інвестиційні

ресурси представляють як цінність, що вкладається в інвестиційні проекти для досягнення економічного ефекту та збільшення ринкової вартості підприємства. Також виділяють градацію інвестиційних ресурсів відносно фактору ризику (ризикові та безризикові) та за ступенем надійності (надійні та ризикові) [11].

Враховуючи зарубіжний та вітчизняний досвід теорії інвестування нами подана узагальнена класифікаційна система інвестиційних ресурсів підприємства, яка на ряду з традиційними ознаками містить і додаткові ознаки, які можуть бути використанні в процесі управління інвестиційними ресурсами виробничо-економічних систем.

Відповідно до традиційного підходу інвестиційні ресурси підприємства градуються за такими ознаками:

1. За натурально-речовою формою інвестиційні ресурси підрозділяються на матеріальні (натуральні, трудові, матеріально-технічні ресурси, тобто ресурси, які використовуються в цілях реального інвестування і економічного розвитку підприємства), нематеріальні (НДДКР, патенти, ліцензії) інформаційні [1], грошові та фінансові. Іншими словами, матеріальні інвестиційні ресурси представлені у вигляді товарів, матеріалів, сировини, напівфабрикатів, нематеріальні – не мають речової форми, та беруть участь у господарському процесі та акумуляції прибутку. Грошова форма інвестиційних ресурсів підприємства є самою популярною у нашій країні. Це пояснюється тим, що такі ресурси швидко трансформуються в будь-яку форму активів, які необхідні для ведення інвестиційної діяльності підприємства. Фінансові інвестиційні ресурси представлені у формі фінансових інструментів, які включаються в зареєстрований капітал підприємства (акції, облігації, депозити та сертифікати банків), хоча на практиці рідко застосовуються.

2. За формами власності виділяються державні інвестиційні ресурси, інвестиційні ресурси комерційних і некомерційних організацій (змішані); інвестиційні ресурси іноземних інвесторів.

3. За державною приналежністю інвестиційні ресурси підприємства можна класифікувати на ресурси резидентів і нерезидентів країни. Інвестиційні ресурси, що

залучаються за допомогою резидентів, дозволяють підприємству краще координувати свою господарську діяльність з державною економічною політикою. Вони є більш доступними для малих і середніх підприємств. Інвестиційні ресурси, залучаються за допомогою нерезидентів, формують в основному середні і великі підприємства, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Здебільшого вони залучаються під великі реальні інвестиційні проекти, які пов'язані з реконструкцією та перепрофілюванням. Але, на жаль, не зважаючи на великі обсяги іноземного капіталу у світовому масштабі, вітчизняним підприємствам досить важко отримати вказані ресурси враховуючи політичну та економічну ситуацію в країні і пов'язаними з цим ризиками для інвесторів.

4. За джерелами формування з позиції підприємства інвестиційні ресурси діляться на три групи: власні, позикові та залучені. Власні інвестиційні ресурси підприємства – це обсяг залучених коштів, які належать йому на правах власності. Частина цих коштів забезпечує приріст власного капіталу підприємства або його чистих активів (частина чистого прибутку, страхова сума відшкодування збитків від втрати майна, амортизаційні відрахування і т.д.). Важливою позитивною особливістю використання власних фінансових ресурсів є зниження ризику неплатоспроможності, забезпечення фінансової стійкості підприємства, а також збереження контролю за діяльністю організації, незалежність від зовнішніх інвесторів і кредиторів [3,5].

Позикові інвестиційні ресурси характеризують грошові кошти, залучені для розвитку інвестиційної діяльності підприємства на принципах повернення, строковості, платності (кредити банків, емісія облігацій, інвестиційний лізинг, податковий інвестиційний кредит). Залучені інвестиційні ресурси – кошти інвесторів, що отримано від продажу акцій, пайові та інші внески фізичних, юридичних осіб, які передбачено залучити в майбутньому періоді.

5. За групами джерел залучення поділяють на зовнішні та внутрішні інвестиційні ресурси. При цьому до інвестиційних ресурсів, що залучаються з внутрішніх джерел, відносять грошові кошти, які формуються на підприємстві з метою забезпечення його розвитку. Інвестиційні ресурси, джерелом формування, яких є зовнішні джерела, являють собою грошові кошти, які

підприємство отримує ззовні (іноземні інвестиції, кредити та позики).

Однак необхідно розрізняти внутрішні і зовнішні джерела фінансування інвестиційної діяльності підприємства на макроекономічному та мікроекономічному рівнях, так як вищенаведена класифікація відображає структуру внутрішніх і зовнішніх джерел в частині їх формування на рівні національної економіки.

6. За терміном залучення розрізняють довгострокові, середньострокові і короткострокові інвестиційні ресурси. Вказана ознака характерна для залучених та запозичених ресурсів. Довгострокові інвестиційні ресурси характеризують позикові ресурси з терміном використання більше п'яти років; середньострокові – від одного року до п'яти років (для фінансування необоротних та постійної частини оборотних активів підприємства); короткострокові інвестиційні ресурси обмежують час використання ресурсів строком до одного року.

7. За рівнем ліквідності виділяють високо-, середньо-, низько-, та неліквідні інвестиційні ресурси. Основним фактором розподілу визначено швидкість конвертування об'єктів інвестицій у грошову форму. Тобто, високоліквідні інвестиційні ресурси здатні протягом місяця конвертуватися у грошову форму без втрати ринкової вартості. Термін конвертації середньоліквідних інвестиційних ресурсів становить до 6 місяців, а низьколіквідних до 1 року і вище. Щодо неліквідних інвестиційних ресурсів, то самостійно вони не можуть бути реалізовані.

8. За цільовим напрямом використання градують інвестиційні ресурси, на ті, які використовують в процесі реального та фінансового інвестування. При реальному фінансуванні їх обсяги плануються під кожен реальний проект, відповідно до інвестиційної програми підприємства. За фінансового інвестування ресурси залучають для створення або реструктуризації портфеля інвестиційних інструментів підприємства.

9. За рівнем забезпечення стадій інвестиційного процесу розрізняють ресурси, що забезпечують передінвестиційну, інвестиційну та постінвестиційну стадію. Особливістю даного розподілу є те, що він застосовується для

забезпечення реалізації окремих інвестиційних проектів.

10. За рівнем ризику виокремлюють високоризикові, середньоризикові, низькоризикові, безризикові та спекулятивні інвестиційні ресурси.. Вказана ознака використовується в процесі визначення оптимальної структури фінансування інвестицій. В першу чергу до безризикових відносяться власні кошти, а до ресурсів, що генерують ризик, відносяться залучені і позикові кошти [7].

11. За обсягами формування виокремлюють максимальний, оптимальний та мінімальний обсяг інвестиційних ресурсів підприємства. Максимальний обсяг інвестиційних ресурсів підприємства визначається на основі фінансової стратегії розвитку підприємства і, відповідно, кореспондується зі стратегічними фінансовими цілями господарської діяльності підприємства. Оптимальний обсяг інвестиційних ресурсів підприємства забезпечує достатню інвестиційну підтримку високих темпів розвитку операційної діяльності підприємства. Мінімальний обсяг інвестиційних ресурсів підприємства забезпечує достатній рівень і своєчасну реновацію операційних необоротних активів і формування потрібного обсягу оборотних активів.

12. За характером реалізації цілей господарюючого суб'єкта градують інвестиційні ресурси, які використовуються для реалізації стратегічних, поточних і оперативних цілей діяльності підприємства [11]. Така ознака сформована виходячи з основної мети акумуляції інвестиційних ресурсів – задоволення потреб підприємства в інвестиційних активах, оптимізації їх структури для забезпечення позитивних результатів інвестиційної діяльності. А можливості такого формування багато в чому залежать від характеру реалізації цілей підприємства.

13. За ступенем новизни розрізняють традиційні, інноваційні та специфічні інвестиційні ресурси. До традиційних джерел

відносяться всі загальноприйняті джерела, в той час факторинг, ф'ючерс, своп, опціон, операції РЕПО характеризують нові, інноваційні джерела інвестиційних ресурсів, що поєднують валютно-кредитні і фінансові інструменти [11]. До специфічних інвестиційних ресурсів можна віднести трактування Бріггема Ю. і Ергардта М., до яких відносять використання привілейованих акцій, конвертованих цінних паперів і варантів [4]. Ковальов В.В. виділяє відкладені податкові зобов'язання і акцентує увагу на спонтанному фінансуванні як вид довгострокових джерел [8].

14. За ступенем впровадження інновацій інвестиційні ресурси поділяються на малоінноваційні (ресурси, використовувані для розробки проектно-пошукових дослідно-конструкторських робіт), середньоінноваційні (ресурси на фінансування проектів НДДКР) та високоінноваційні (ресурси для реалізації і впровадження науково-дослідних розробок)[11].

Таким чином, з метою визначення оптимальної структури джерел, зниження рівня інвестиційних ризиків і запобігання загрози банкрутства необхідно при прогнозуванні обсягу інвестиційних ресурсів враховувати стратегічні фінансові цілі розвитку підприємства і рівень інноваційної активності. На нашу думку, саме оптимальний і максимальний обсяг інвестиційних ресурсів може впливати на підвищення рівня інвестиційної та інноваційної активності підприємства та його ринкову вартість.

Підводячи підсумок, слід зазначити, що прийняття будь-якого інвестиційного рішення вимагає обґрунтування стратегії формування інвестиційних ресурсів, аналізу інших методів і джерел залучення, детальну розробку схеми фінансування. Тому, для більш ефективної розробки стратегії формування інвестиційних ресурсів необхідно оцінити кожен з використовуваних джерел, при цьому слід мати на увазі, що будь-який з них володіє певними перевагами і недоліками (таблиця 1).

Таблиця 1. Переваги і недоліки основних джерел формування інвестиційних ресурсів підприємства

Джерело	Переваги	Недоліки	Ключові характеристики зміни можливості використання в умовах кризи
1	2	3	4
Власні кошти підприємств	Мінімізація ризиків банкрутства, стабільне та передбачуване фінансування	Збільшення вартості власного капіталу через включення сум виплат власникам капіталу з прибутку до оподаткування, претензії власників основної частини власного капіталу.	Зниження активності емісії акцій, тенденція до збільшення стійких пасивів підприємств, зростання частки фінансування інвестицій за рахунок власних коштів підприємства одночасно зі зниженням в абсолютному вираженні.
Банківське кредитування	Можливість використання коштів для поповнення основного і оборотного капіталу, висока конкуренція на ринку банківських ресурсів	Наявність жорстких вимог щодо заставного забезпечення, високі відсотки та нестабільність на банківському ринку	Збільшення процентних ставок і посилення вимог до позичальників з боку кредитних організацій, зростання кредитних ризиків та простроченої заборгованості
Облігаційні позики	Можливість мобілізації значних фінансових ресурсів для реалізації, відсутність ризику втрати контролю над управлінням, менший ризик для інвесторів, можливість залучення капіталу на тривалий період часу	Неможливість випуску для формування статутного капіталу і покриття тимчасової нестачі грошових коштів, значні податкові витрати емітента, перевищення відсотків по облігаціям над середньою ставкою позикового відсотка внаслідок зміни кон'юнктури на фінансовому ринку	Скорочення кількості та обсягу зареєстрованих випусків корпоративних облігацій, зниження платоспроможності емітентів, зростання простроченої заборгованості, різке розшарування емітентів
Венчурний капітал	Унікальність джерела в умовах реалізації високоризикових інвестиційних проектів фінансування	Підвищена вартість ресурсів, викликана високим рівнем ризику інвестиційного проекту	Поява нових інвесторів, які шукають об'єкти для вкладень, затримка виходу із вже проінвестованих проектів
Лізингове фінансування	Гнучкість системи платежів, податкові пільги і прискорена амортизація об'єкту лізингу	Втрата об'єктом лізингу залишкової вартості устаткування в умовах інфляції, обмеженість сфери лізингу незважаючи на тривале розпорядження майном, не набуття права власності до моменту закриття лізингової угоди	Проблеми повернення лізингової заборгованості, зниження кількості та якості лізингоотримувачів, неможливість рефінансування боргів, дострокове закриття угод з продажем лізингового майна лізингоотримувачам
Державне фінансування	Фінансування проектів, пов'язаних з отриманням позитивних зовнішніх ефектів, витрати на боротьбу з кризою і підтримку економіки, фінансування заходів інституціонального характеру	Обмежений список підприємств, яким можливе надання державної підтримки, цільовий характер використання бюджетних ресурсів, отримання ресурсів у випадку високої результативності проекту	Державні програми і підтримка стають основним інвестиційним ресурсом для економічних суб'єктів

Складено на основі [1, 2]

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Таким чином, запропонована класифікаційна система, що включає поряд з традиційними класифікаційними ознаками і ряд додатково рекомендованих ознак (за обсягами формування, характером реалізації цілей підприємства, ступенем новизни та впровадження інновацій) може бути використана в процесі стратегічного фінансового управління інвестиційними ресурсами на підприємстві, що дозволить підвищити ефективність стратегії їх формування і прийняття рішень про доцільність вкладень в об'єкти реального і фінансового інвестування.

Подальшого дослідження в цьому напрямі потребує удосконалення існуючих підходів щодо формування та використання інвестиційних ресурсів підприємства, що є запорукою їх успішного функціонування.

Список літератури

1. Бард, В.С. Инвестиционные проблемы российской экономики / В.С. Бард. – М. : Изд-во Экзамен, 2000. С. 15.
2. Басов М. Г. Формування і ефективність використання інвестиційних ресурсів підприємств / М. Г. Басов // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2015. – № 1. – С. 17-22.
3. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: учеб. курс [Текст] / И.А. Бланк. – К.: Эльга – Н, Ника – Центр, 2001. – 448 с.
4. Бригхэм, Ю. Ф. Финансовый менеджмент : учеб. пособие / Ю. Ф. Бригхэм, М. С. Эрхардт ; пер. с англ. Е. Бугаевой, А. Колоса; под ред. Е. А. Дорофеева. – 10-е изд. – СПб. [и др.] : Питер, 2009. – 960 с.
5. Воробйов Ю.Н. Інвестування: навч. пос. для вузів/ Ю.Н. Воробйов, О.Н. Воробйова. – Сімферополь: Таврія, 2004 – 340 с.
6. Игонина, Л.Л. Методы финансирования инвестиционных проектов / Л.Л. Игонина // Корпоративные финансы. [Электронный ресурс]. М.: ИНФРА-М, 2007. -URL: http://www.cfin.ru/investor/finance_meths.shtml.
7. Инвестиции: учебник / А. Ю. Андрианов, С. В. Валдайцев, П. В. Воробьев [и др.] 2 е изд., перераб. и доп. – Москва: Проспект, 2011. – 584 с.
8. Ковалев, В. В. Управление денежными потоками, прибылью и рентабельностью : учебно-практическое пособие / В. В. Ковалев. – М.: Проспект, 2014. – 336 с.
9. Леонтьев, В.Е. Корпоративные финансы: Учебник / В.Е. Леонтьев, В.В. Бочаров, Н.П. Радковская. – Люберцы: Юрайт, 2016. – 331 с.
10. Мыльник, В. В. Инвестиционный менеджмент /В.В. Мыльник.- М.: Академический Проект, 2005. – С. 39.
11. Пронникова, В.Ю. Развитие комплексной классификационной системы инвестиционных ресурсов предприятий в целях повышения эффективности их формирования / В.Ю. Пронникова // Финансовые исследования. – 2015. – № 4(49), С.233-235
12. Стратегия формирования инвестиционных ресурсов предприятий в условиях антикризисной направленности экономики: моногр. / под ред. В.Ю. Барашьян ; Рост. гос. эконом. ун-т (РИНХ). Ростов н/Д, 2011. С. 34.

References

1. Bard, V. S. (2000), *Investicionnye problemy rossijskoj jekonomiki* [Investment Problems of the Russian Economy], Examen, Moscow, Russia.
2. Basov, M. G. (2015), «Formation and Efficiency of the Use of Investment Resources of Enterprises», *Visnyk Shidnoukrai'ns'kogo nacional'nogo universytetu imeni Volodymyra Dalja*, vol. 1, pp. 17-22.
3. Blank, I.A. (2001), *Investitsionnyi menedzhment* [Investment Management], Elga, – N, Nika – Tsent, Kyiv, Ukraine.
4. Brigham, E. F. and Ehrhardt, M. C. (2009), *Finansovyy menedzhment* [Financial Management], Piter, St. Petersburg, Russia.
5. Vorobiov, Yu. N. and Vorobiova, O. N. (2004), *Investuvannja* [Investments: Manual for Universities], Tavria, Simferopol, Ukraine.
6. Igonina, L.L. (2007), «Methods of Financing Investment Projects», *Korporativnyj menedzhment* [Online], available at: http://www.cfin.ru/investor/finance_meths.shtml.

-
7. Andrianov, A. Yu. Valdaitsev, S. V. and Vorobiev, P. V. (2011), *Investicii* [Investments], Prospekt, Moscow, Russia/
 8. Kovalev, V. V. (2014), *Upravlenie denezhnymi potokami, pribyl'ju i rentabel'nost'ju* [Managing Cash Flows, Profit, and Profitability], Prospekt, Moscow, Russia.
 9. Leontiev, V. Ye. Bocharov, V. V. and Radkovskaia N. P. (2016), *Korporativnye finansy* [Corporate Finance], Yurait, Liubertsy, Russia.
 10. Mylnik, V. V. (2005), *Investicionnyj menedzhment* [Investment Management], Academic Project, Moscow, Russia.
 11. Pronnikova, V. Yu. (2015), «Development of an Integrated Classification System of Investment Resources of Enterprises to Increase Their Formation Efficiency» *Finansovye issledovaniya*, vol. 4 (49), pp. 233-235.
 12. Barashian, V. Yu (2011), *Strategija formirovaniya investicionnyh resursov predpriyatij v usloviyah antikrizisnoj napravlenosti jekonomiki* [The Strategy of Formation of Investment Resources of Enterprises in the Context of the Anti-Crisis Orientation of the Economy], Rostov State Economic University, Rostov-on-Don, Russia

O. Nakonechna, PhD of Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Finance and Credit Department, International University of Finance

Zh. Ustuhova, Assistant Professor of Kyiv College Municipal Service V.I.Vernadsky Taurida National University

I. Nakonechnyi, Postgraduate student, International University of Finance

Theoretical foundations of classification of investment resources of an enterprise

The article describes the absence of a clear and unified approach to classification of enterprise investment resources based on generalization of the main theoretical positions of the theory of investment. Taking into account the mentioned problems, the definition of «investment resources of an enterprise» is provided, and their main essential features are outlined. The generalized grading system of investment resources of an enterprise, which includes a number of additional recommended features (in terms of formation, nature of implementation of objectives of an enterprise, the degree of novelty, and introduction of innovations) in addition to traditional classification features, is presented. The specified system can be used in the process of strategic financial management of investment resources at enterprises and will increase the efficiency of the strategy of their formation and decision-making on the appropriateness of investments into real and financial investment facilities. Both advantages and disadvantages of the main sources of formation of investment resources of an enterprise are also listed with account of the characteristics of change of the possibility of their use in a crisis.

Keywords: investments, investment resources, loan, leasing, venture financing, public financing.

Стаття надійшла до редакції 18.10.2017 р.
